

H A N G Y A

Szövetkezeteink pénz és hitelügye.

Szövetkezeteinknek tagjaik téli áru-szükségletének ellátására fokozott munkával kell törekedniök. E cél megvalósítására a legfőbb, amit tenni kell minden szövetkezetnek az, hogy üzleti forgótőkét messzemenő és erélyes intézkedésekkel összegyűjtse, hogy így a szükségelt áruk beszerzésénél minél kisebb akadályokkal találkozzék. Manapság ugyanis árukat csak készpénzzel lehet úgy a központnak, mint a szövetkezetnek beszereznie.

Szövetkezeteink mérlegének és ellenőreink jelentéseinek felülvizsgálata eredményeképpen megállapítható, hogy sok szövetkezet — dacára az említett körülménynek — még mindig nyújt tagjainak hitelt és forgótőkének tetemes része a tagoknak nyújtott hitelben van lekötve. A tagok a legtöbb szövetkezetnél az így élvezett hitelek után kamatot sem fizetnek, míg ezzel szemben a szövetkezet árutartozása után kamatot kell fizessen. Ilyen címen évenként tetemes kamat-vesztés is éri a hitelező szövetkezetet, azon még nagyobb hátrány mellett, hogy a hitelekben lekötött tőkéjével árukat beszerezni nem képes és amúgy is szerény forgótőkét nem tudja az üzleti forgalom élénkségére és emelésére teljes mértékben fordítani.

Szövetkezeteinknek egy részénél nagyobb összegű áruhiány tartozások is vannak, amelyek behajtására még mindig nem történtek elég erélyes és azok kifizetését gyakrabban megsürgető intézkedések. E szövetkezetek azzal, hogy forgótőküket kihitelezéssel és követeléseik behajtásának elmulasztásával szétforgácsolják, központunk működésére is erősen bénító hatást gyakorolnak. Forgótőkük pótlására ugyanis állandóan központi hitelt kívánnak igénybe venni, és vesznek is igénybe, úgy annyira, hogy a központi forgótőke igen tekintélyes része e szövetkezeteknél van lekötve és a központi árubeszerzés, és szövetkezeteink erősebb áruellátásának céljaira nem fordítható. A tőküket hitelekben szétforgácsoló szövetkezetek így közvetve a többi testvérszövetkezetek működését is károsan befolyásolják akkor, amikor a központi támogatás erejét és általában a központi áruellátó tevékenységet korlátozzák.

Nyomatékosan felhívjuk szövetkeze-

teinket, hogy a legmesszebbmenő intézkedéseket tegyék meg abban az irányban, miszerint kihitelezéseiket a legsürgősebben és záros határidő alatt hajtsák fel és fizetessék be a szövetkezet pénztárába. A szövetkezeti üzletvezetőket, akik közül többen, az igazgatóság utasításának dacára, saját felelősségükre hitelt nyújtanak, szigorúan figyelmeztessék, hogy ehhez joguk nincs és szükség esetén pénzbírság terhe mellett tiltsák el a hitelezéstől.

Ellenőreink az üzletvezető által nyújtott hitelek a jövőben elfogadni nem fogják, az árukészletből a kihitelezett értékeket áruhiánynak kötelesek minősíteni és az üzletvezető óvadékából azonnal levonásba hozni.

A hitelek teljes beszüntetését indokolja az a körülmény is, hogy a szövetkezetek fogyasztó közönsége tulnyomó részben a gazdaközönség, aki őszi termésének értékesítése után abban a helyzetben van, hogy eddig igénybe vett hiteleit kifizetheti és a téli idény alatt további hitelre nem szorul.

Szövetkezeteink áruszükségletének központunk utján leendő kielégítésére fokozott erővel és akarattal törekszünk és ép ezért felhívjuk azon szövetkezeteinket, amelyek központi tartozásban vannak, hogy azt sürgősen kiegyenlíteni, vagy pedig rendszeresen törleszteni törekedjenek. E központi tartozások összege, — legyen az akár milyen csekély egy-egy szövetkezetnél — szövetkezeteink százainál végeredményben olyan nagy összeget tesz ki, hogy ennek hiánya árubeszerző tevékenységünket nagyon kedvezőtlenül befolyásolja.

Áru ellátó kötelességének és ezzel kapcsolatos szövetkezeti céloknak sokkal fokozottabb mértékben volna képes központunk is eleget tenni, ha az ügyvezetők erélyesen és minden szövetkezetnél kivétel nélkül a legmesszebbmenő jóakarattal törekednének a szövetkezet központi tartozásának törlesztésére és teljes kiegyenlítésére.

Sajnálattal kell több szövetkezetnél tapasztalnunk, hogy a központi forgótőkét áruhitel alakjában igénybe veszi, de az eladásból befolyó pénzekkel nem tartozását törleszti, hanem idegen cégeknél vásárol és a szövetkezeti forgótőkét így eredeti céljától elvonja és azzal a szövetkezeti eszme ellenfeleit, az idegen cégeket támogatja. Az ilyen szövetkezeti vezetőséget erős erkölcsi felelősség terheli a

testvérszövetkezetekkel szemben, annál is inkább, mert az idegen árubeszerzés ma már — amikor hálózatunk gócpontjai felszerelt raktárakkal és kirendeltségekkel rendelkeznek — teljesen indokolatlan. Az a körülmény, hogy a szövetkezet a raktárban 1—2 árucikket a beszerzéskor nem talál, vagy pedig egyes cikkeknel jelentéktelen árdifferenciákat észlel, nem igazolja az idegen árubeszerzést és hogy a szövetkezeti megbízott az egész árrendelményt más idegen cégnél helyezze el.

Kérjük szövetkezeteink igazgatóságait, hogy az áru beszerzéseknek a központi raktárhoz való terelése — közös fejlődésünk és sikeres működésünk érdekében — állandóan törekedjék és megbízottait megfelelő utasításokkal lássa el. A szövetkezet pénztárnokát föl kell kérni, hogy a napi bevételeket az üzletvezetőtől lehetőleg naponként vegye át és az összegeket hetenként, vagy kéthetenként a központi pénzügytő és lefizető gócpontoknál és helyeken a szövetkezet folyószámlájának javára fizesse le. Törekedni kell ugyanis arra, hogy a napi bevételekből begyűlt összegek ne heverjenek a szövetkezetnél kamatozatlanul akkor, amikor a szövetkezet tartozásai után kamatot kell fizessen. A kamat veszteségeken kívül a szövetkezetnél így visszatartott pénzek állandóan el vannak vonva eredeti rendeltetésüktől, mert ha azok időközben a központi rendelkezésére állnának, az árubeszerzés nagyobb mennyiségben és olcsóbban történhetné és amellet a központi is inkább volna abban a helyzetben, hogy a tőke szegény szövetkezeteket áruhitellel támogassa.

Messzemenőleg szolgálja a szövetkezeti eszmével és célokkal kapcsolatos törekvéseinket minden testvérszövetkezet, aki jelen sorainkban adott tanácsunk és utmutatásunk szerint iparkodik haladéktalanul cselekedni és intézkedni és kölcsönös működésünk tökéletesítésére nagy lépést teszünk előre, ha a tagoknál hitelekben szétforgácsoló szövetkezeti tőkéket és szövetkezeti követeléseket erélyes kézzel összegyűjtjük és a szövetkezet forgótőkét árubeszerzés céljaira hovatovább a központhoz utaljuk át és ott gyűjtjük össze. Mindnyájan tudjuk, hogy a kis tőkéknek épen az által tudunk hatékonyságot kölcsönözni, hogy azokat a szövetkezetekbe tömörítjük és egy nagyobb tőkévé kovácsoljuk. Munka közben azonban a fele uton állunk meg

akkor, mikor a kis szövetkezetekbe tömörített tőkét nem továbbítjuk ismét a központi szövetkezetekhez, hogy az a szövetkezeti tőkék egyesítésével egy még hatalmasabb tőke előnyeit biztosítsa a kötelekében, tömörülő szövetkezetek számára.

Azok az akadályok, amelyek a szövetkezeti tőkeösszpontosítás útjában állottak az által, hogy az áruforgalom rendszertelensége miatt a központi áru beszerzés sokszor lehetetlen volt, túlnyomó részben megszűntek és mindnyájunknak törekedni kell, hogy a normális szövetkezeti áruellátást és életet — amelyet szövetkezeteink legnagyobb része még a békeidőkből ismer — helyre állítsuk és a legmesszebbmenő összműködésre és szövetkezeti munkára törekedjünk.

A szövetkezeti központ a szövetkezetek szövetkezete és a miként a szövetkezet is csak úgy lehet erős, ha tagjai messzemenőleg támogatják, és áruikat saját érdekükben a szövetkezettől szerzik be, úgy a szövetkezetek szövetkezete, vagyis a központ is csak akkor lesz igazán erős és hatalmas, ha tagjai, a kis szövetkezetek minden erejükkel feléje tömörülnek, és jelmondatunknak: „Szövetkezésben az erő!” igazi tatalmat kölcsönöznek az által, hogy forgótőkéjüket a központban tömörítik és áruikat egyidejűleg itt szerzik be.

Abból az alkalomból, hogy szövetkezeti hálózatunk erejének emelésére és működésének tökéletesítésére központunk messzemenőleg törekszik és a békebeli állapotok helyre állítására minden erejét megfeszíti, kérjük a tudatos és szövetkezeti szellemű vezetőket, hogy jelen cikkünkben kifejtett tanácsainknak és felhívásunknak érdemleges intézkedésekkel és munkával eleget tenni törekedjenek, mert az eredmény nem fog elmaradni és a szövetkezeti munka és ügyvezetés terhei is aránytalanul könnyebbek lesznek.

A központ közleményei.

Jubiláris közgyűlés Halmágyon.
A halmágyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet szeptember hó 18-án tartotta évi rendes közgyűlését, melyen a szövetkezet 10 éves fennállását ünnepelték. Az összes tagok érdeklődése mellett megtartott közgyűlésen számos szövetkezeti szellemű lelkes beszéd hangzott el a 10 éves múlt küzdelmeivel szemben kifejtett derék ügyvezetői munkálkodás méltatásáról, másrészt a szövetkezetnek a jövőben való nagy fontosságáról és feladatairól, melyek szerint a szövetkezet van hivatva a község anyagi és erkölcsi fejlődésének, valamint jólétének előmozdítására.

A közgyűlést az egész község társadalmának részvétele mellett megtartott ünnepi multság követte, melyen a tagok bizalma és ragaszkodása szövetkezetük és derék, önzetlen vezetőjük iránt számos alkalommal megnyilvánult.

Áruosztályunk értesíti a szövetkezeteket, hogy a legutóbb kiküldött vas-árjegyzékünkben sajtóhiba történt. Ugyanis a raktárunkon levő zománczott vaslemez-edények ára az árjegyzéktől eltérőleg *kg-ként 37 lei.*

A sodronyszeg alapára és a füstcsövek árai újabban emelkedtek, minél fogva a kiküldött árjegyzékünkben ezekre vonatkozólag feltüntetett árak érvénytelenek.

A új román község-nevek bejelentése tárgyában augusztus hó 21-én megjelent lapunkban felhívást tettünk közzé szövetkezeteink számára. Felhívásunkban részletesen ismertettük azon kényszerítő okokat, melyek a bejelentést multhatatlanul szükségessé teszik. Mindezideig azonban csak kevés szövetkezetünk tett eleget ezen kérésünknek, minél fogva ismételen felkérjük a szövetkezeti ügyvezetőket, hogy *sürgősen és pontosan közöljék központunkkal helységüknek jelenlegi új nevét, továbbá azon helységeknek megváltoztatott új nevét is, ahol a szövetkezetnek utolsó postája és utolsó távirádája, valamint árurakodó állomása van.* Ezen új helységneveket a szövetkezeti nyilvántartásunkban bejegyezni kívánjuk, hogy a jövőben minden egyes, az elnevezésből eredhető bizonytalanság esetén azokat felhasználhassuk.

Ezzel kapcsolatosan még arra kívánjuk felhívni az ügyvezetők figyelmét, hogy a központhoz intézendő minden egyes levelükben, vagy táviratukban feltétlenül jelöljék meg a szövetkezet székhelyének magyar nevét.

Felhívás a pénzbeszedő gócpontjainkhoz. A pénzgyűjtő gócpontként működő szövetkezeteink T. Igazgatóságait nyomtatékosan felhívjuk, hogy a szövetkezetek által központjukhoz leendő átutalás céljából lefizetett összegekről központunkat még a lefizetések napján esetenként értesítsék.

Elengedhetetlenül szükséges, hogy a gócpontoknál befizetett központi pénzek összegeit a legpontosabban minden időpontban ismerjük és központi készpénzállományuk nagyságát így bármikor megállapíthassuk.

Jelen felhívásunkat a gócpontok mésszemenő figyelmébe és jóindulatába ajánljuk, kérve, hogy a bejelentéseknek pontosan eleget tenni sziveskedjenek.

Pálinka különlegességeket ajánlunk ezuttal szövetkezeteinknek és pedig eredeti felvidéki boroviczkát, alma és körte pálinkákat. Ezek literes és $\frac{1}{2}$ literes üvegekben kaphatók kitűnő minőségben úgy a központnál, mint kirendeltségeinél.

Az üres hordókra vonatkozólag ismételen felhívjuk az ügyvezetők figyelmét arra, hogy a Hangya és kirendeltségei által szállított kölcsönhordókat a szövetkezetek a megérkezéstől számított 8 napon belül saját veszélyükre kifogástalan

jó állapotban, tisztán juttassák vissza a Hangya raktáraiba, mely esetben az esetleges javítási költségek levonásával a felszámított betétösszegek megtérítetnek a szövetkezeteknek.

A hordóknak további használatukért a visszaküldés megtörténtéig kölcsöndíjakat leszünk kénytelenek felszámítani szövetkezeteinknek. A beküldött idegen hordókért ellenben használt állapotuk szerinti napi árat fizetünk. A szállítási lehetőségek előmozdítása végett szükséges ugyanis, hogy a Hangya kölcsönhordói meghatározott időn belül visszaérkezzenek.

HIRDETÉSEK.

A csalátelepl fogyasztási és értékesítő szövetkezet felszámolás alatt 1921 október hó 16-án délután 3 órakor a családi népiskola tantermében tartja felszámoló közgyűlését.

Vagyonmérleg: Vagyon: 2110 lei készpénz és 5 darab 100 koronás hadikölcsönkötvény. Teher: 50 lei előre nem látott kiadásokra. Tiszta vagyon: 2060 lei és 5 darab 100 koronás hadikölcsön kötvény.

Csála, 1921 szeptember hó 30-án.

A felszámoló bizottság.

Haró és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921 évi október hó 16-án délután 2, 3 és 4 órakor a község-házánál 1918., 1919. és 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés október hó 30-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 8. Az alapszabályok módosítása. 1920 év december 31-én a tagok száma 243, üzletrészeinek száma pedig: 808 volt. Az év folyamán belépett 11 tag 34 üzletrésszel; kilépett 41 tag 69 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Haró, 1921. szept. hó 30-án.

Az igazgatóság.

Magyarremetel fogy. és értékesítő szövetkezet 1921 évi október hó 30-án délután 3 órakor a község-házánál rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25-ik §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, úgy a közgyűlés november hó 6-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az igazgatóság kiegészítése. 2. Felügyelő-bizottság választása. 3. Netaláni indítványok. Az igazgatóság.

A mellékletet szerkesztí:

DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. O. E. Utikára.

Megjelenik minden vasárnap.